

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, АНГЛІЙСЬКОЮ ТА
ПОЛЬСЬКОЮ МОВАМИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*IV Всеукраїнської
науково-практичної конференції
викладачів та фахівців-практиків*

ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І ПРАКТИКА

та
*XIV Всеукраїнської
науково-практичної конференції
курсантів, студентів, аспірантів та
ад'юнктів*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Львів – 2024

Голова:	ПОПОВИЧ Василь – т.в.о. проректора з науково-дослідної роботи Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (ЛДУ БЖД), доктор технічних наук, професор АЗОКОВСЬКИЙ Олександр – ректор Національного технічного університету "Дніпровська політехніка" (НТУ «ДП»), кандидат технічних наук, професор.
Заступник голови:	ДАШКОВСЬКА Олена – старший науковий співробітник відділу науково-методичного забезпечення підвищення якості освіти, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України, кандидат хімічних наук, доцент; МАТВІЙЧУК Дмитро – головний редактор ТОВ «Редакція журналу «Охорона праці»; МЕНЬШИКОВА Ольга – заступник начальника навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУБЖД, кандидат фізико-математичних наук, доцент
Члени оргкомітету:	БЕЛКОВ Анатолій – завідувач кафедри безпеки життєдіяльності, Державний вищий навчальний заклад «Дніпродзержинська державна академія будівництва та архітектури», доктор технічних наук, професор; ГОЛНЬКО Василь – завідувач кафедри охорони праці та цивільної безпеки, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» (НТУ «ДП»), доктор технічних наук, професор; ГОРНОСТАЙ Орислава – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці, ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент; ІЛЬЧИШИН Ярослав – викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці, ЛДУБЖД, кандидат педагогічних наук; КОБИЛКІН Дмитро – голова ради молодих вчених ЛДУ БЖД, кандидат технічних наук, доцент; МАРИЧ Володимир – старший викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці, ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент; МІРУС Олександр – завідувач кафедри промислової безпеки та охорони праці, ЛДУБЖД, кандидат хімічних наук, доцент; НАГУРСЬКИЙ Олег – завідувач кафедри цивільної безпеки, Національний університет «Львівська політехніка», доктор технічних наук, професор; СТАНІСЛАВЧУК Оксана – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці, ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент; ТЕЛЕТІНА Галина – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці, ЛДУБЖД, кандидат медичних наук, доцент; ФЕДОРЧУК-МОРОЗ Валентина – завідувач кафедри цивільної безпеки, Луцький національний технічний університет, кандидат технічних наук, доцент; ЧЕБЕРЯЧКО Сергій – професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки, НТУ «ДП», доктор технічних наук, професор; ЯВОРСЬКА Олена – професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки, НТУ «ДП», кандидат технічних наук, доцент; ЯРЕМКО Зіновій – завідувач кафедри безпеки життєдіяльності, Львівський національний університет ім. І.Франка, доктор хімічних наук, професор. РАДА КУРСАНТСЬКОГО ТА СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЛДУ БЖД

<p>ОРГАНІЗАТОРИ</p> <p>ВИДАВЕЦЬ</p> <p>Друк</p> <p>Технічний редактор та відповідальний за друк</p> <p>АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:</p> <p>Контактні телефони:</p>	<p>Львівський державний університет безпеки життєдіяльності Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» Інститут модернізації змісту освіти МОН України Науково-виробничий журнал «Охорона праці» Львівський національний університет імені Івана Франка Національний університет «Львівська політехніка» Луцький національний технічний університет</p> <p>Львівський державний університет безпеки життєдіяльності</p> <p>Назарій ПЕТРОЛЮК</p> <p>Орислава ГОРНОСТАЙ Оксана СТАНСЛАВЧУК</p> <p>ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007</p> <p>(032) 233-24-79, тел/факс 233-00-88</p>
<p align="center">Охорона праці: освіта і практика. Проблеми та перспективи розвитку охорони праці: 36. наук. праць IV Всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів та фахівців-практиків та XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів. – Львів: ЛДУ БЖД, 2024. – 238 с.</p> <p align="center">Збірник сформовано за науковими матеріалами IV Всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів та фахівців-практиків «Охорона праці: освіта і практика» та XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці».</p> <p align="center">Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:</p> <p>Секція 1. „ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І ПРАКТИКА Перспективи розвитку напряму “Охорона праці” в сфері освіти. Інтерактивні методи навчання при викладанні дисциплін за напрямом «Охорона праці». Формування ризик-орієнтованого мислення у здобувачів освіти та у працівників підприємств системи управління охороною праці. Оцінка ризиків. Практичний досвід з охорони праці на підприємствах.</p> <p>Секція 2. „ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ ” Стан і перспективи удосконалення системи управління та нагляду за охороною праці і промисловою безпекою. Профілактика виробничого травматизму. Технології контролю і захисту від шкідливих і небезпечних виробничих та екологічних чинників. Забезпечення безпеки і гігієни праці у підрозділах силових та спеціальних структур. Новітні інформаційні технології як інструмент підвищення рівня промислової безпеки. Культура та психологія праці.</p> <p align="right">© ЛДУ БЖД, 2024</p>	
<p>Здано в набір 01.05.2024. Підписано до друку 07.05.2024. Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 14,9. Гарнітура Times New Roman. Друк: ЛДУ БЖД вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007. ldubzh.lviv@dns.gov.ua</p>	<p>За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передрукуванні матеріалів посилання на збірник обов'язкове.</p>

Теглівець Р.С., Марич В. М.
НЕБЕЗПЕКА ПРИРОДНОГО ІОНІЗУЮЧОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ... 167

Халус Е. М., Фірман В.М.
ОХОРОНА ПРАЦІ В ПРИТУЛКАХ ДЛЯ ТВАРИН З
ЗАСТОСУВАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ..... 168

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ І ГІГІЄНИ ПРАЦІ У ПІДРОЗДІЛАХ СИЛОВИХ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ СТРУКТУР

Климко О.І., Фірман В. М.
ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ
КОМПУНУВАННІ БАГАТОФУНКЦІЙНОЇ РЯТУВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ... 171

Отрош В.Ю., Рацкевич Н.В.
ЗАХИСТ ЛЮДЕЙ ВІД ВПЛИВУ НЕБЕЗПЕЧНИХ ЧИННИКІВ
ПОЖЕЖІ..... 172

Степанчук С.О., Стрілець В.М.
ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ РЯТУВАЛЬНИКІВ ПІД
ЧАС ГУМАНІТАРНОГО РОЗМІНУВАННЯ В РАДІАЦІЙНО-
ЗАБРУДНЕНІЙ МІСЦЕВОСТІ..... 174

НОВІТНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРОМИСЛОВОЇ БЕЗПЕКИ

Бучко Олександр, Казва Сергій, Ващук В. В.
ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ СИМУЛЯТОРІВ ВОДІННЯ ДЛЯ
ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ НА ДОРОГАХ..... 176

Гнатів О. Б., Бригідир Є. І., Яремко З.М.
ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНИХ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ ДЛЯ
ПОКРАЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ..... 178

Горбенко І. В., Фірман В. М.
ВИКОРИСТАННЯ ФІЛЬТРАЦІЇ СИГНАЛІВ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ
ТОЧНОСТІ В АВАРІЙНИХ ТА МЕДИЧНИХ ДІАГНОСТИЧНИХ
СИСТЕМАХ..... 180

практика. Зб. наук. праць III Всеукраїнської науково–практичної конференції викладачів та фахівців–практиків, Львів: ЛДУ БЖД, 2023. С.50-54.

9. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т.1. Техногенна та природна небезпека: Посібник / Під загальною редакцією В.В. Могильниченка. - К.: КІМ, 2007. -636 с.

10. Данілін О.М. Техногенна безпека об'єктів та технологій: курс лекцій / Данілін О.М. – Х.: НУЦЗУ, 2015. – 89.

11. Управління техногенною безпекою об'єктів підвищеної небезпеки. Стоєцький В.Ф., Дранишников Л.В., Єсипенко А.Д.. Тернопіль: Видавництво Астон, 2005. 408 с

УДК 6.61.614.8

НЕБЕЗПЕКА ПРИРОДНОГО ІОНІЗУЮЧОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ

Теглівець Р.С.

Марич В. М., к.т.н., доцент, старший викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Особливістю іонізуючих випромінювань є те, що всі вони відзначаються високою енергією і викликають зміни в біологічній структурі клітин, які можуть призвести до їх загибелі. На іонізуючі випромінювання не реагують органи чуття людини, що робить їх особливо небезпечними.

Природне іонізуюче випромінювання є невід'ємною частиною навколишнього середовища, яке постійно впливає на нас. Розуміння його видів, джерел та впливу на здоров'я людини є важливим для забезпечення належного захисту. Космічні високоенергетичні частинки, що надходять з космічного простору. Терестріальне Радіоактивні елементи, що містяться в земній корі. Інкорпороване Радіоактивні елементи, які потрапляють до організму людини. Космічне випромінювання Сонячні спалахи, галактичне випромінювання. Земне випромінювання Радон, калій-40, уран, торій. Внутрішнє випромінювання Радіоактивні ізотопи в організмі людини.

Незважаючи на ці ризики, природне іонізуюче випромінювання також використовується у медицині для діагностики та лікування, а також у науці для дослідження. Важливо розуміти ці ризики та вживати заходів для їх мінімізації.

Застосування заходів безпеки є важливим для мінімізації ризиків, пов'язаних з іонізуючим природним випромінюванням. Ось деякі рекомендації з безпеки: *вентиляція приміщень* (для запобігання накопиченню радону в приміщеннях, особливо в підвалах або на перших поверхах, важливо забезпечити належну вентиляцію); *використання радонових детекторів* (встановлення радонових

детекторів у приміщеннях дозволяє вчасно виявляти високі рівні радону і вживати відповідні заходи для його зменшення); *дозиметрія та моніторинг* (для людей, які працюють у середовищі з високим рівнем іонізуючого випромінювання, важливо проводити регулярну дозиметрію та моніторинг рівнів випромінювання, щоб вчасно виявляти будь-які надмірні дози та вживати заходи зменшення ризиків); *інформованість та освіта* (важливо, щоб люди були освічені щодо ризиків, пов'язаних з природним іонізуючим випромінюванням, та знали, які заходи безпеки слід приймати для захисту свого здоров'я).

Дотримання цих заходів допоможе зменшити ризики, пов'язані з природним іонізуючим випромінюванням і забезпечить безпеку для здоров'я людей.

Список використаних джерел:

1. Рудик Ю. І., Білик С.І., Черняк О.М. Розрахункова доза іонізуючого випромінювання на робочому місці. Охорона праці: освіта і практика, Львів, 2022. С.55-59.

2. Рудик Ю., Куць В., Марич В. Порівняння одиниць вимірювань величин радіаційного впливу показників біологічної безпеки. Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційно-вимірювальні технології ІВТ-2022»: тези доповідей, Львів, 2022. С.118-120 Режим доступу: <https://science.lpnu.ua/ivt-2022/proceedings-2022>

3. <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiU0fPG4IqGAXVdggf0HHVH2CZkQFnoECBcQAQ&url=https%3A%2F%2Fstudies.in.ua%2Fbjd-gandzyuk%2F950-rozdl-14-onzuyuche-vipromnyuvannya.html&usg=AOvVaw2bCZR1kawqdBFnmG4F75&opi=89978449>

4. <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjm3bmA4YqGAXVWgP0HHaU8AF8QFnoECCcQAQ&url=https%3A%2F%2Ffizotop.ua%2Fua%2Fproducts%2Fsources%2F&usg=AOvVaw2K6x7WEBMZki9VrFOwtGmj&opi=89978449>

УДК: 004.93

ОХОРОНА ПРАЦІ В ПРИТУЛКАХ ДЛЯ ТВАРИН З ЗАСТОСУВАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Халус Е. М.

Фірман В.М., к.т. н., доцент, доцент кафедри безпеки життєдіяльності
Львівський національний університет імені Івана Франка

У сучасному світі, де інформаційні технології стають все більш інтегрованими в усі сфери людського життя, важливість програмного забезпечення для